

Warszawa dnia 23.04.2019 r.

**Wykonawcy ubiegający
się o udzielenie zamówienia**

WYJAŚNIENIA I ZMIANY SIWZ NR 5

dot. postępowania na dostawę licencji na oprogramowanie antywirusowe – nr ref.: COI-ZAK.262.3.2019

Centralny Ośrodek Informatyki, działając jako Zamawiający, w postępowaniu na dostawę licencji na oprogramowanie antywirusowe – COI-ZAK.262.3.2019, na podstawie art. 38 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.), przedstawia poniżej treść pytań Wykonawcy wraz z udzielonymi odpowiedziami:

Pytanie nr 7*:

Pytanie dot. § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 Umowy

Prosimy o potwierdzenie, że okres na jaki ma zostać udzielona licencja (24 miesięcy) jest liczony od daty dostarczenia Oprogramowania a nie od daty aktywowania, o które mowa w § 2 ust. 1 Umowy.

Odpowiedź:

Okres obowiązywania licencji liczony jest zgodnie z § 4 ust. 8 Rozdziału III SIWZ – Wzór Umowy, tj. od dnia podpisania przez Zamawiającego bez zastrzeżeń protokołu odbioru.

Pytanie nr 8:

Ponieważ zgodnie z § 2 ust. 3 Umowy Termin wskazany w ust. 2 pkt. a) (zgodnie z SIWZ maksymalnie 8 dni roboczych) zostanie uznany za dochowany, o ile Zamawiający podpisze bez zastrzeżeń Protokół odbioru według wzoru stanowiącego Załącznik nr 4 do Umowy, prosimy o potwierdzenie, że termin realizacji określony w § 2 ust. 2 pkt a) Umowy zostanie uznany za dochowany w sytuacji, gdy w ostatnim dniu tego terminu Wykonawca zgłosi do odbioru Zamawiającemu zrealizowany prawidłowo, zgodnie z umową przedmiot umowy

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że termin realizacji określony w § 2 ust. 2 pkt a) Rozdziału III - Wzór Umowy zostanie uznany za dochowany w sytuacji, gdy w ostatnim dniu tego terminu Wykonawca zgłosi do odbioru Zamawiającemu zrealizowany prawidłowo, zgodnie z umową przedmiot umowy.

Pytanie nr 9:

Ponieważ zgodnie z § 2 ust. 3 Umowy Termin wskazany w ust. 2 pkt. a) (zgodnie z SIWZ maksymalnie 8 dni roboczych) zostanie uznany za dochowany, o ile Zamawiający podpisze bez zastrzeżeń Protokół odbioru według wzoru stanowiącego Załącznik nr 4 do Umowy, prosimy o potwierdzenie, że Zamawiający podpisze protokół w dniu prawidłowego wykonania Umowy przez wykonawcę. W innym przypadku, wykonawca nie jest w stanie skalkulować jakim faktycznie czasem będzie dysponował na realizację umowy skoro czas trwania procedury odbiorowej został ujęty w czasie realizacji.

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że podpisze protokół odbioru stanowiący załącznik nr 4 do Umowy w dniu prawidłowego wykonania Umowy przez Wykonawcę.

Pytanie nr 10:

Pytanie dot. § 2 ust. 4 i 5 Umowy

Z uwagi na fakt, że przedmiotem umowy jest oprogramowanie antywirusowe standardowe typu COTS („komercyjne”, „z półki”) a Wykonawca, nie będąc producentem tego oprogramowania nie będzie uprawniony do samodzielnego usuwania błędów oprogramowania, w tym wskazanych w § 2 ust. 5 Umowy i tym samym nie będzie w stanie zapewnić czasu naprawy, o którym mowa w § 2 ust. 4 Umowy, prosimy o potwierdzenie, że czas usunięcia stwierdzonych wad/nieprawidłowości Oprogramowania będzie zawieszony jeżeli problem Oprogramowania wymagał będzie wydania przez producenta odpowiedniej poprawki. Rozwiązanie problemu w takim przypadku będzie wykonane po udostępnieniu przez producenta właściwie działającej poprawki.?

Odpowiedź:

Zamawiający zmienia treść § 2 ust. 4 Rozdziału III SIWZ – Wzór umowy nadając mu brzmienie:

„W przypadku gdy Oprogramowanie nie będzie działać poprawnie, w tym będzie posiadało wady fizyczne wskazane w ust. 5, Wykonawca zobowiązuje się nie później niż do końca dnia roboczego, tj. do godz. 24:00 tego dnia, następującego po dniu, w którym dokonano zgłoszenia, usunąć stwierdzoną nieprawidłowość, z tym zastrzeżeniem, że jeśli stwierdzona nieprawidłowość Oprogramowania wymagać będzie wydania przez producenta Oprogramowania odpowiedniej poprawki, Wykonawca zobowiązany będzie do usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości w terminie 5 dni kalendarzowych od dnia wydania przez producenta Oprogramowania wspomnianej poprawki”.

Pytanie nr 11:

Pytanie dot. § 2 ust. 1 i § 4 ust. 2 Umowy

Prosimy o wyjaśnienie postanowień Umowy § 2 ust. 1 i § 4 ust. 2 Umowy ponieważ pozostają one ze sobą w sprzeczności. Zgodnie z § 2 ust. 1 Umowy dostarczone Oprogramowanie może zostać aktywowane nie wcześniej niż dnia 02.07.2019 r. Natomiast zgodnie z § 4 ust. 2 Umowy Uprawnienia wynikające z licencji Oprogramowania Zamawiający nabędzie najpóźniej w dniu dostawy Oprogramowania. Jeżeli w opinii Zamawiającego pomiędzy przywołanymi postanowieniami umowy nie ma sprzeczności prosimy o wyjaśnienie

jak należy rozumieć ich treść, tak by były one ze sobą spójne.

Odpowiedź:

Zamawiający usuwa § 4 ust. 2 Rozdziału III SIWZ – Wzór umowy, jednocześnie wyjaśniając Okres obowiązywania licencji liczony jest zgodnie z par. 4 ust. 8 Umowy od dnia podpisania przez Zamawiającego bez zastrzeżeń protokołu odbioru.

Pytanie nr 12:

Pytanie dot. § 4 ust. 7 Umowy

Czy prawo przeniesienia licencji Oprogramowania i jego aktualizacji oraz praw do Dokumentacji, o którym mowa w § 4 ust. 7 Umowy dotyczy przeniesienia blokowo wszystkich licencji i praw czy może być wykonywane w stosunku do określonej liczby licencji?

Odpowiedź:

Zamawiający potwierdza, że prawo przeniesienia licencji Oprogramowania i jego aktualizacji oraz praw do Dokumentacji na Ministra Cyfryzacji dotyczy przeniesienia wszystkich licencji Oprogramowania i jego aktualizacji oraz praw do Dokumentacji.

Pytanie nr 13:

Pytanie dot. Pytanie dot. § 7 ust. 1 Umowy

Prosimy o wprowadzenie do § 7 ust. 1 Umowy postanowienia ograniczającego odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu realizacji Umowy do szkody rzeczywistej oraz do wysokości łącznej wynagrodzenia z tytułu realizacji Umowy.

Odpowiedzialność odszkodowawczą proponujemy ograniczyć do wysokości rzeczywiście powstałej (faktycznie wyrządzonej) straty powstałej w razie ewentualnego naruszenia warunków umowy. W granicach określonych w umowie wykonawca będzie ponosił odpowiedzialność odszkodowawczą za normalne następstwa swoich zachowań, ale z ograniczeniem jego odpowiedzialności do poniesionej przez Zamawiającego straty (szkody) z wyłączeniem utraconych korzyści oraz do wartości łącznej umowy. Powyższe pozwala precyzyjniej określić ryzyka i ewentualne koszty finansowe, w związku z zawarciem umowy.

Obecna teść § 7 ust. 1 nie daje możliwość skalkulowania racjonalnej ceny.

W związku z powyższym proponujemy następujące brzmienie § 7 ust. 1 umowy

„Naliczenie zastrzeżonych Umową kar umownych nie wyłącza możliwości dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych do wysokości szkody poniesionej przez Zamawiającego w związku ze zdarzeniem, które było podstawą naliczenia danej kary, przy czym odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu realizacji Umowy zostaje ograniczona do wysokości wynagrodzenia brutto z tytułu realizacji Umowy. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu utraconych korzyści zostaje wyłączona.”

Zaproponowany zapis, który w dalszym ciągu chroni Zamawiającego, uwzględnia również uzasadniony interes drugiej strony umowy pozwalając wykonawcy na oszacowanie ryzyka związanego z realizacją umowy.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na przedmiotową zmianę i podtrzymuje dotychczasowe zapisy SIWZ.

Pytanie nr 14:

Pytanie dot. § 7 ust. 6 Umowy

Prosimy o zmianę postanowień § 7 ust. 6 Umowy ograniczając łączną wysokość kar umownych należnych Zamawiającemu zastrzeżonych w umowie w § 7 ust. 6 pkt a i b) Umowy do 50 % wartości wynagrodzenia netto wskazanego w Umowie. Odpowiedzialność z tytułu kar umownych jest odpowiedzialnością niezależną od szkody stąd brak jest uzasadnienia dla żądania kar umownych bez jednoczesnego ograniczenia maksymalnego ich limitu.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na przedmiotową zmianę i podtrzymuje dotychczasowe zapisy SIWZ.

Pytanie nr 15:

Pytanie dot. § 7 ust. 6 pkt a) i b) Umowy

Wnioskujemy, aby kary umowne określone w § 7 ust. 6 pkt a) i b) umowy były naliczane od zawinionego opóźnienia wykonawcy lub od opóźnienia powstałego z przyczyn dotyczących wykonawcy. Brak jest uzasadnienia dla obciążania wykonawcy karami umownymi w sytuacji gdy opóźnienie nie leży po jego stronie gdyż w takim wypadku, odpowiedzialność wykonawcy kształtowana byłaby na zasadzie ryzyka a nie na zasadzie winy.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na przedmiotową zmianę i podtrzymuje dotychczasowe zapisy SIWZ.

Pytanie nr 16:

Pytanie dot. § 7 ust. 6 pkt a) umowy

Kary umowne określone w § 7 ust. 6 pkt a) Umowy na poziomie 3 % całkowitego wynagrodzenia netto za każdy dzień opóźnienia kształtuje odpowiedzialność wykonawcy w sposób nie proporcjonalny do naruszenia i rażąco wygórowany.

Taki sposób naliczania kar umownych jest nieuzasadniony i sprzeczny z dobrymi praktykami rynkowymi, narusza zasadę równowagi stron oraz nie daje możliwość skalkulowania racjonalnej ceny. Prosimy zatem o wprowadzenie do § 7 Umowy zmian, które urealniłyby wysokość kar umownych, w ten sposób, aby były one naliczane według wartości procentowej na poziomie 0,3 %.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na przedmiotową zmianę i podtrzymuje dotychczasowe zapisy SIWZ.

Pytanie nr 17:

Pytanie dot. § 7 ust. 6 pkt b) Umowy

Z uwagi na fakt, że przedmiotem umowy jest oprogramowanie antywirusowe standardowe typu COTS („komercyjne”, „z półki”) a Wykonawca, nie będąc producentem tego oprogramowania nie będzie uprawniony do samodzielnego usuwania błędów oprogramowania, w tym wskazanych w § 2 ust. 5 Umowy i tym samym nie będzie w stanie zapewnić czasu naprawy, o którym mowa w § 2 ust. 4 Umowy, prosimy o potwierdzenie, że nie będą przez Zamawiającego naliczane kary umowne, o których mowa w § 7 ust. 6 pkt b) Umowy, gdy opóźnienie będzie wynikało z działań producenta zmierzających do usunięcia stwierdzonych wad/nieprawidłowości (np. wydania przez producenta odpowiedniej poprawki.)

Odpowiedź:

Odpowiedź udzielona w odpowiedzi na pytanie nr 10.

Pytanie nr 18:

Pytanie dot. § 8 ust. 1 Umowy

Z uwagi na fakt, że przedmiotem umowy jest oprogramowanie antywirusowe standardowe typu COTS („komercyjne”, „z półki”) a Wykonawca, nie będąc producentem tego oprogramowania nie będzie uprawniony do samodzielnego usuwania błędów oprogramowania, i tym samym nie będzie w stanie zapewnić czasu naprawy, o którym mowa w § 2 ust. 4 Umowy, prosimy o potwierdzenie, że nie będzie uważane za podstawę do odstąpienia opóźnienie w usuwaniu nieprawidłowości, które usuwać będzie producent (np. w ramach wydania przez producenta odpowiedniej poprawki.)

Odpowiedź:

Odpowiedź udzielona w odpowiedzi na pytanie nr 10.

Pytanie nr 19:

Zasady licencjonowania produktu który Oferent zamierza zaoferować definiują, że: maksymalna ilość licencji z przeznaczeniem na ochronę serwerów to 30 % dostarczonych licencji klienckich.

W związku z tym prosimy o odpowiedź na pytanie w którym wariantie mają być wycenione licencje:

- Wariant 1: 8700 licencji klienckich, ale wtedy maksymalnie 2610 licencji w przeznaczeniem na ochronę serwerów

- Wariant 2: 10717 licencji klienckich, ale wtedy maksymalnie 3215 licencji w przeznaczeniem na ochronę serwerów.

Odpowiedź:

Odpowiedź udzielona w odpowiedzi na pytanie nr 4 w piśmie z dnia 10 kwietnia 2019 roku.

Pytanie nr 20:

Pkt 4.3.7 OPZ - Czy zamawiający dopuszcza rozwiązanie, które w sposób niekolidujący z pracą systemu

operacyjnego i umożliwi dezinstalację aplikacji antywirusowej oraz agenta na stacji klienckiej?

Odpowiedź:

Zamawiający dopuszcza rozwiązanie, które w sposób niekolidujący z pracą systemu operacyjnego umożliwi dezinstalację aplikacji antywirusowej jak i agenta na urządzeniach komputerowych.

Pytanie nr 21:

Pkt 4.3.10 OPZ - Czy zamawiający dopuszcza rozwiązanie, które nie posiada wsparcia dla następujących systemów operacyjnych: Windows Vista, Windows Server 2003, Mac OS X II

Odpowiedź:

Wymaganie w tym zakresie zostało przedstawione w pkt. 4.3.10 Rozdziału II – OPZ, stanowi ono, że system musi umożliwiać instalację i poprawne funkcjonowanie klienta AV na następujących systemach operacyjnych: Windows Vista, Windows 7, Windows 8, Windows 8.1, Windows Server 2003, Windows Server 2008, Windows Server 2008R2, Windows Server 2012, Mac, OS X II, Linux. Zamawiający podtrzymuje zapisy SIWZ w przedmiotowym zakresie.

Pytanie nr 22:

W punkcie 4.1 OPZ Zamawiający wymaga dostarczenia licencji dla 8 700 użytkowników w tym do 3 215 serwerów. Niektóre rozwiązania ochrony AV licencjonowane są per urządzenie komputerowe (stacja komputerowa, notebook, server). Proszę o podanie ilości urządzeń komputerowych jakie mają zostać objęte ochroną.

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, że używając pojęcia „użytkownik” rozumie również przez to również urządzenia komputerowe, tj. w zależności od metryki licencjonowania oferowanych produktów Zamawiającemu zależy na dostarczeniu licencji dla 8700 użytkowników/urządzeń komputerowych w tym 3215 serwerów.

Pytanie nr 23:

W punkcie 4.3.3 POZ Zamawiający wymaga tylko narzędzia do zbierania i analizy informacji o komputerach z zainstalowanym oprogramowaniem do ochrony. Czy Zamawiający wymaga, aby rozwiązanie umożliwiało wykonywanie szerokiego zakresu testów integralności komputera pod kątem zgodności z polityką bezpieczeństwa urzędzeń końcowych, w tym: programów antywirusowych, poprawki firmy Microsoft, dodatki Service Pack firmy Microsoft, osobistych zapór ogniowych oraz dowolny inny test zaimplementowany w języku skryptowym (Powershell, VBScript etc) i pozwalało na automatyczną naprawę błędów integralności (np. instalacja poprawek Microsoft).

Odpowiedź:

Zamawiający wyjaśnia, iż w Rozdziale II – Opis Przedmiotu Zamówienia określił minimalne wymagania dla rozwiązania, dodatkowe ponad wymagane funkcjonalności są dozwolone.

Pytanie nr 24:

W punkcie 4.3.4 OPZ Zamawiający oczekuje modułu uczenia maszynowego. Czy zamawiający akceptuje rozwiązanie, w którym dodatkowy moduł będzie realizowany jako dodatkowy agent (następna usługa uruchomiona na systemie) zainstalowany dodatkowo dla rozwiązania dla realizacji ochrony antywirusowej

Odpowiedź:

Zamawiający akceptuje rozwiązanie w którym dodatkowy moduł będzie realizowany jako dodatkowy agent (następna usługa uruchomiona na systemie) zainstalowany dodatkowo dla rozwiązania dla realizacji ochrony antywirusowej.

Pytanie nr 25:

W punkcie 4.3.6 OPZ Zamawiający wymaga rozwiązania zawierającego moduł zapobiegający włamaniom. Czy Zamawiający w ramach tego punktu, oczekuje funkcji utwardzania systemów (ang Hardening) który pozwala na definiowanie reguł blokowania zmian w plikach (usuwanie, zamiany, tworzenie nowych plików) ale również na kontrole rejestrów systemowych, ładowanych przez aplikacje do pamięci bibliotek *.dll, uruchamiania procesów wraz z kontrolą opcji wykonania?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że nie narzuca metody realizacji systemu zapobiegania włamania. Zamawiający podtrzymuje zapisy SIWZ w przedmiotowym zakresie, traktowane jako minimalne.

Pytanie nr 26:

W punkcie 4.3.6 zamawiający zawarł wymóg na ochronę przed włamaniami. Czy Zamawiający oczekuje, aby rozwiązanie posiadało mechanizmy blokowania przed podatnościami w używanym oprogramowaniu (Exploit Prevention) co najmniej dla aplikacji w tym dla aplikacji napisanych w języku Java. Przykładowe techniki ochrony przed atakami takimi jak: Java Exploit Protection, Structured Exception Handling Overwrite Protection (SEHOP), Heap Spray Memory Attack, Forced DEP, Forced ASLR, Anti-ROP.

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, że nie narzuca metody realizacji systemu zapobiegania włamania. Zamawiający podtrzymuje zapisy SIWZ w przedmiotowym zakresie, traktowane jako minimalne.

Pytanie nr 27:

W punkcie 5 Zamawiający odnosi się do ustawy o Krajowym systemie Bezpieczeństwa zwraca uwagę na „zapewnienie niezakłóconego świadczenia usług kluczowych i usług cyfrowych”. Czy ze względu na powyższe wymagania dla Zamawiający przewiduje dopuszczenie rozwiązań spełniających jakościowe normy wykrywania zagrożeń, np. rozwiązanie znajdujące się w kwadracie liderów (prawy górny róg) raportu Gartner’a dla ochrony stacji końcowych ze stycznia 2018 roku (Magic Quadrant for Endpoint Protection Platforms)?

Odpowiedź:

Zamawiający przewiduje dopuszczenie takich rozwiązań w sytuacji spełnienia przez nie warunków opisanych w Rozdziale I SIWZ, Rozdziale II SIWZ – OPZ oraz Rozdziale III SIWZ – wzór Umowy.

Pytanie nr 28:

Czy w związku z wymogiem zapewnienia niezakłóconego świadczenia usług kluczowych i usług cyfrowych zawartym w punkcie 5 OPZ Zamawiający planuje rozbudowę w przyszłości rozwiązania o ochronę przeciwko atakom APT (Advanced Persistent Threat)? Jeśli tak, to czy oferowane oprogramowanie ma zawierać moduły anti-APT które zostaną później uruchomione bez potrzeby wykonywania dodatkowych instalacji po stronie urządzeń komputerowych wykorzystywanych przez użytkowników?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, iż warunki opisane z Rozdziale II SIWZ – OPZ traktowane są jako minimalne.

Pytanie nr 29:

Czy Zamawiający wymaga, aby posiadała wbudowany mechanizm pułapek pozwalający na detekcje zaawansowanych ataków poprzez obserwowanie sztucznie wytworzonych zasobów - przynęt. Np. monitorowanie użycia sztucznie wygenerowanego danych użytkownika na stacji roboczej i tym podobnych testów?

Odpowiedź:

Zamawiający informuje, iż warunki opisane z Rozdziale II SIWZ – OPZ traktowane są jako minimalne.

Ponadto Zamawiający informuje, że przedłuża termin składania ofert do dnia 06 maja 2019 do godz. 11:00

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 06 maja 2019 o godz. 13:00

Odpowiednio zmianie ulegają zapisy w rozdziale I SIWZ:

- 1) ust. 18.1. otrzymuje brzmienie:

Ofertę należy złożyć za pośrednictwem formularza do złożenia, zmiany, wycofania oferty lub wniosku dostępnego na ePUAP i udostępnionego również na miniPortalu w nieprzekraczalnym terminie:

do dnia	06.05.2019 r.	do godz.	11:00
---------	----------------------	----------	--------------

- 2) ust. 18.3. otrzymuje brzmienie:

Otwarcie ofert nastąpi w siedzibie **Centralnego Ośrodka Informatyki, Aleje Jerozolimskie 132-136, 02-305 Warszawa, sala konferencyjna.**

W dniu	06.05.2019 r.	o godz.	13:00
--------	----------------------	---------	--------------

Niniejsze wyjaśnienia stanowią integralną część SIWZ.

Wprowadzone powyżej zmiany SIWZ i jej załączników stają się obowiązujące dla Wykonawców. Wykonawca powinien złożyć ofertę uwzględniającą powyższe wyjaśnienia i zmiany.

*przyjęta numeracja jest kontynuacją dotychczasowej

/-/ Katarzyna Wasilewska
Dyrektor Departamentu Finansów i Administracji